

ZAKON
O RATIFIKACIJI MEĐUNARODNE KONVENCIJE O
UKIDANJU SVIH OBLIKA RASNE DISKRIMINACIJE
(*"Sl. list SFRJ"*, br. 31/67)

ČLAN 1

Ratifikuje se Međunarodna konvencija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, usvojena na plenarnoj sednici Generalne skupštine Ujedinjenih nacija od 21. decembra 1965. godine, čiji je original na francuskom jeziku i prevod na jezicima naroda Jugoslavije objavljen u Dodatku "Službenog lista SFRJ" - Međunarodni ugovori i drugi sporazumi, br. 6/67 i čini sastavni deo ovog zakona.

ČLAN 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ".

MEĐUNARODNA KONVENCIJA
O UKIDANJU SVIH OBLIKA RASNE
DISKRIMINACIJE

Države članice ove Konvencije,

Smatrajući da se Povelja Ujedinjenih nacija zasniva na principima dostojanstva i jednakosti svih ljudi i da su se sve države članice obavezale da delaju, zajedno i posebno, u saradnji sa Organizacijom, radi postizanja jednog od ciljeva Ujedinjenih nacija, tj. da razvijaju i podstiču opšte i stvarno poštovanje prava čoveka i osnovnih sloboda za sve, bez obzira na rasu, pol, jezik ili veru,

Smatrajući da Univerzalna deklaracija o pravima čoveka proklamuje da se svi ljudi rađaju slobodni i jednaki po dostojanstvu i pravima i da se svako može koristiti svim pravima i svim slobodama navedenim u njoj, bez ikakve razlike, naročito s obzirom na rasu, boju ili nacionalno poreklo,

Smatrajući da su svi ljudi jednaki pred zakonom i da imaju pravo na podjednaku zakonsku zaštitu od svake diskriminacije i svakog podsticanja na diskriminaciju,

Smatrajući da su Ujedinjene nacije osudile kolonijalizam i svako vršenje segregacije i diskriminacije koje ga prate, u bilo kom obliku i na bilo kom mestu da postoje i da je Deklaracija o davanju nezavisnosti kolonijalnim zemljama i narodima od 14. decembra 1960. godine (rezolucija 1514 /XV/ Generalne skupštine) potvrdila i svečano proklamovala potrebu njegovog brzog i bezuslovnog okončanja,

Smatrajući da Deklaracija Ujedinjenih nacija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, od 20. novembra 1963. godine (rezolucija 1904 /XVIII/ Generalne skupštine) svečano potvrđuje potrebu brzog ukidanja svih oblika i svih pojava rasne diskriminacije u svim delovima sveta i obezbeđenja razumevanja i poštovanja dostojanstva ljudske ličnosti,

Ubeđene da je svaka doktrina o superiornosti zasnovanoj na razlici između rasa naučno lažna, za osudu sa moralne tačke gledišta i socijalno nepravedna i opasna i da ništa ne bi moglo opravdati, ma gde to bilo, rasnu diskriminaciju, ni teoretski ni praktično,

Ponovno potvrđujući da diskriminacija među ljudima po osnovu rase, boje ili etničkog porekla predstavlja smetnju prijateljskim i miroljubivim odnosima među narodima i da može da naruši mir i bezbednost među narodima, kao i skladnu koegzistenciju građana iste države,

Ubeđene da je postojanje rasnih prepreka nesaglasivo sa idealima svakog ljudskog društva,

Zabrinute pojavama rasne diskriminacije koje još postoje u nekim krajevima sveta, kao i politikama vlada koje se zasnivaju na rasnoj superiornosti ili mržnji kao što je politika *apartheida*, segregacije ili odvajanja,

Rešene da preduzmu sve potrebne mere radi brzog ukidanja svih oblika i svih pojava rasne diskriminacije i da spreče i da se bore protiv rasističkih doktrina i prakse kako bi pomogle razumevanje među rasama i izgradile međunarodnu zajednicu oslobođenu svih oblika rasne segregacije i diskriminacije,

Imajući u vidu Konvenciju o diskriminaciji u oblasti zapošljenja i zanimanja koju je Međunarodna organizacija rada usvojila 1958. godine i Konvenciju o borbi protiv diskriminacije u oblasti nastave koju je usvojila Organizacija ujedinjenih nacija za prosvetu, nauku i kulturu, 1960. godine,

U želji da sprovedu u život principe navedene u Deklaraciji Ujedinjenih nacija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije i da obezbede što je moguće brže usvajanje praktičnih mera u tom cilju,

Dogovorile su se o sledećem:

PRVI DEO

Član 1

1. U ovoj konvenciji izraz "rasna diskriminacija" odnosi se na svako razlikovanje, isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva koji se zasniva na rasi, boji, precima, nacionalnom ili etničkom poreklu koji imaju za cilj ili za rezultat da naruše ili da kompromituju priznavanje, uživanje ili vršenje, pod jednakim uslovima, prava čoveka i osnovnih sloboda i političkoj, ekonomskoj, socijalnoj i kulturnoj oblasti ili u svakoj drugoj oblasti javnog života.

2. Ova konvencija ne primenjuje se na razlikovanja, isključivanja, ograničavanja ili davanja prvenstva koje sprovodi država članica Konvencije kad su u pitanju njeni državljani ili lica koja nisu njeni državljani.

3. Nijedna odredba ove konvencije ne može se tumačiti kao da na bilo koji način narušava zakonske odredbe država članica Konvencije u pogledu narodnosti, državljanstva ili prijema u državljanstvo, pod uslovom da ove odredbe ne prave razlike u odnosu na neku posebnu narodnost.

4. Posebne mere, donete jedino radi obezbeđivanja odgovarajućeg napretka izvesnih rasnih ili etničkih grupa ili lica kojima je neophodna zaštita koja može da bude potrebna radi garantovanja, uživanja i ostvarivanja prava čoveka i osnovnih sloboda pod jednakim uslovima, ne smatraju se kao mere rasne diskriminacije, pod uslovom da nemaju za rezultat održanje različitih prava za razne rasne grupe i da se ne održavaju na snazi kad se postignu ciljevi zbog kojih su ove mere bile preduzete.

Član 2

1. Države članice osuđuju rasnu diskriminaciju i obavezuju se da svim odgovarajućim sredstvima i bez odlaganja sprovode politiku koja teži da ukine svaki oblik rasne diskriminacije i da pomažu razumevanje između svih rasa, i u tom cilju:

a) Svaka država članica obavezuje se da ne počini nikakvo delo rasne diskriminacije ili ne vrši rasnu diskriminaciju protiv lica, grupa lica ili ustanova, kao i da postupa tako da se sve javne vlasti i javne, nacionalne i lokalne ustanove pridržavaju ove obaveze;

b) Svaka država članica obavezuje se da ne podstiče, brani ili podržava rasnu diskriminaciju koju sprovodi bilo kakvo lice ili organizacija;

c) Svaka država članica treba da preduzme efikasne mere radi ponovnog razmatranja nacionalne i lokalne vladine politike i izmene, ukidanja ili poništenja svakog zakona i svakog propisa koji ima za cilj da zavede rasnu diskriminaciju ili da je ustali tamo gde ona postoji;

d) Svaka država članica treba da svim odgovarajućim sredstvima, uključujući, ukoliko to okolnosti zahtevaju, i zakonske mere, zabrani rasnu diskriminaciju koju sprovode lica, grupe ili organizacije, kao i da je okonča;

e) Svaka država članica obavezuje se da pomaže, u datom slučaju, višerasne integracionističke organizacije i pokrete i druga sredstva radi ukidanja prepreka između rasa, kao i da se bori protiv onoga što teži da ojača rasnu poddelu.

2. Države članice će preduzeti, ako okolnosti to zahtevaju, u socijalnoj, ekonomskoj, kulturnoj i ostalim oblastima, posebne i konkretne mere za odgovarajuće obezbeđivanje razvoja ili zaštite izvesnih rasnih grupa ili pojedinaca koji pripadaju ovim grupama radi garantovanja pod uslovima jednakosti, punog ostvarenja prava čoveka i osnovnih sloboda. Ove mere ne mogu ni u kom slučaju imati za rezultat održanje nejednakih ili različitih prava za razne rasne grupe, kad se postignu ciljevi zbog kojih su ove mere bile preduzete.

Član 3

Države članice osuđuju posebno rasnu segregaciju i *apartheid* i obavezuje se da na teritorijama pod njihovom jurisdikcijom sprečavaju, zabranjuju i ukidaju svaku praksu ove prirode.

Član 4

Države članice osuđuju svaku propagandu i sve organizacije koje se rukovode idejama ili teorijama zasnovanim na superiornosti neke rase ili grupe lica izvesne boje ili izvesnog etničkog porekla ili koje žele da opravdaju ili podrže svaki oblik rasne mržnje ili diskriminacije; one se obavezuju da bez odlaganja usvoje pozitivne mere koje imaju za cilj da ukinu svako podsticanje na takvu diskriminaciju, ili na svako delo diskriminacije, i, u tom cilju, vodeći računa o principima navedenim u Univerzalnoj deklaraciji o pravima čoveka i o pravima koja su izričito navedena u članu 5. ove konvencije, one se naročito obavezuju:

a) da utvrde kao krivično delo svako širenje ideja zasnovanih na superiornosti ili rasnoj mržnji, svako podsticanje na rasnu diskriminaciju, kao i sva dela nasilja, ili izazivanje na takva nasilja, uparena protiv svih rasa ili svake grupe lica druge boje ili drugog etničkog porekla, kao i pružanje pomoći rasističkim aktivnostima, podrazumevajući tu i njihovo finansiranje;

b) da izjave da su nezakonite i da zabrane organizacije i aktivnosti organizovane propagande i svaku drugu vrstu propagandne aktivnosti koji podstiču na rasnu diskriminaciju i koji je pomažu, kao i da izjave da je učešće u ovim organizacijama ili u njenim aktivnostima zakonom kažnjivo delo;

c) da ne dozvole javnim vlastima niti javnim nacionalnim ili lokalnim ustanovama da podstiču na rasnu diskriminaciju ili da je pomažu.

Član 5

Prema osnovnim obavezama navedenim u članu 2. ove konvencije, države članice se obavezuju da zabrane i da ukinu rasnu diskriminaciju u svim njenim oblicima i da garantuju pravo svakome na jednakost pred zakonom bez razlike na rasu, boju ili nacionalno ili etničko poreklo, naročito u pogledu uživanja sledećih prava:

a) prava na jednak postupak pred sudovima i svakim drugim sudskim organom;

b) prava na bezbednost lica i zaštitu države od nasilja i zlostavljanja, bilo od strane vladinih službenika, bilo od svakog lica, grupe ili ustanove;

c) političkih prava, naročito prava učešća na izborima, prava glasa i kandidature - prema sistemu opšteg i jednakog prava glasa, prava učestvovanja u vladi kao i u upravljanju javnim poslovima, na svim nivoima, i prava pristupa, pod jednakim uslovima, javnim funkcijama;

d) ostalih građanskih prava, naročito:

- i) prava da se slobodno kreću i izaberu svoje boravište u jednoj državi;
- ii) prava da napuste svaku zemlju, podrazumevajući i svoju, i prava povratka u svoju zemlju;
- iii) prava na narodnost;
- iv) prava na sklapanje braka i izbora supružnika;
- v) prava svakog lica na svojinu, kao pojedinaca ili u zajednici;
- vi) prava na nasleđivanje;
- vii) prava na slobodu mišljenja, savesti i vere;
- viii) prava na slobodu mišljenja i izražavanja;
- ix) pravo na slobodu miroljubivog zbora i udruživanja;

e) ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava, naročito:

- i) prava na rad, na slobodan izbor rada, na pravične i zadovoljavajuće uslove rada, na zaštitu u slučaju nezapošljenosti, na jednaku zaradu za jednak rad, na pravičnu i zadovoljavajuću nagradu;
- ii) prava na osnivanje sindikata i učlanjivanje u iste;
- iii) prava na stan;
- iv) prava na zdravlje, lekarsku pomoć, socijalno osiguranje i korišćenje socijalnih službi;
- v) prava na obrazovanje i stručno osposobljavanje;
- vi) prava učešća, pod jednakim uslovima, u kulturnim aktivnostima.

f) prava pristupa na sva mesta i službe namenjene javnoj upotrebi, kao što su prevoz, hoteli, restorani, kafane, priredbe i parkovi.

Član 6

Države članice obezbediće svakom licu pod njihovom jurisdikcijom stvarnu zaštitu i pravo na žalbu pred nacionalnim sudovima i ostalim državnim nadležnim organima protiv svih dela rasne diskriminacije koja bi, suprotno ovoj konvenciji, povredila njegova individualna prava i njegove osnovne slobode, kao i pravo da od ovih sudova traži zadovoljenje ili pravednu i odgovarajuću naknadu za svaku štetu koju bi mogla da mu nanese takva diskriminacija.

Član 7

Države članice obavezuju se da preduzmu hitne i efikasne mere, naročito u oblasti nastave, vaspitanja, kulture i informacija u cilju borbe protiv predrasuda koje vode rasnoj diskriminaciji i pomaganja razumevanja, tolerancije i prijateljstva među narodima, rasnim ili etničkim grupama, kao i unapređenja ciljeva i principa Povelje Ujedinjenih nacija, Univerzalne deklaracije o pravima čoveka, Deklaracije Ujedinjenih nacija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije i ove konvencije.

DRUGI DEO

Član 8

1. Ustanovljen je Komitet za ukidanje rasne diskriminacije (u daljem tekstu: Komitet) sastavljen od osamnaest stručnjaka poznatih po svojim visokim moralnim kvalitetima i svojoj nepristrasnosti, koje među svojim državljanima biraju države članice a koji zasedaju u ličnom svojstvu, s tim što se vodi računa o pravednoj geografskoj podeli i zastupljenosti raznih oblika civilizacije, kao i glavnih pravnih sistema.
2. Članovi Komiteta biraju se tajnim glasanjem prema listi kandidata koje odrede države članice. Svaka država članica može da odredi kandidata koga izabere među svojim državljanima.
3. Prvi izbor održaće se šest meseci posle stupanja na snagu ove konvencije. Tri meseca pre svakog izbora, generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija dostavlja pismo državama članicama pozivajući ih da podnesu svoje kandidature u roku od dva meseca. Generalni sekretar sastavlja spisak svih tako određenih kandidata, po azbučnom redu, sa naznačenjem država članica koje su ih odredile i dostavlja ga državama članicama.
4. Članovi Komiteta biraju se na sastanku država članica koji saziva generalni sekretar u sedištu Organizacije ujedinjenih nacija. Na tom sastanku, na kojem kvorum čine dve trećine država članica, za članove Komiteta biraju se kandidati koji dobiju najveći broj glasova i apsolutnu većinu predstavnika država članica koji su prisutni i koji glasaju.
5. a) Članovi Komiteta biraju se na četiri godine. Međutim, mandat devet članova izabranih na prvom glasanju ističe posle dve godine; odmah posle prvog izbora predsednik Komiteta izvlači žrebom imena ovih devet članova;
b) Radi popune eventualno upražnjenih mesta, država članica čiji je stručnjak prestao da obavlja svoje funkcije člana Komiteta imenuje drugog stručnjaka među svojim državljanima, pod rezervom odobrenja Komiteta.
6. Države članice snose troškove članova Komiteta za period u kome ovi obavljaju funkcije u Komitetu.

Član 9

1. Države članice obavezuju se da radi razmatranja od strane Komiteta podnesu generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija izveštaj o zakonskim, sudskim, administrativnim ili drugim merama koje donesu a koje daju dejstvo odredbama ove

Konvencije: a) u roku od godine dana računajući od stupanja na snagu Konvencije za svaku zainteresovanu državu u pogledu onoga što se na nju odnosi i b) zatim, svake dve godine, a, osim toga, svaki put kada Komitet to zatraži. Komitet može da zatraži naknadna obaveštenja od država članica.

2. Komitet podnosi svake godine Generalnoj skupštini Organizacije ujedinjenih nacija, preko generalnog sekretara, izveštaj o svom radu i može da daje sugestije i preporuke opšteg karaktera na osnovu razmatranja izveštaja i obaveštenja dobivenih od država članica. On upozna je Generalnu skupštinu sa ovim sugestijama i preporukama opšteg karaktera, a u datom slučaju sa primedbama država članica.

Član 10

1. Komitet donosi svoj unutrašnji pravilnik.
2. Komitet bira svoj sekretarijat za period od dve godine.
3. Generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija vrši dužnost sekretara Komiteta.
4. Komitet održava redovno svoje sastanke u sedištu Organizacije ujedinjenih nacija.

Član 11

1. Ako jedna od država članica smatra da neka druga država koja je isto tako članica ne primenjuje odredbe ove konvencije, ona može da skrene pažnju Komiteta na ovo pitanje. Komitet izveštava o tome zainteresovanu državu članicu. U roku od tri meseca zainteresovana država podnosi Komitetu pismeno objašnjenje ili izjavu kojom objašnjava pitanje i u datom slučaju, naznačava mere koje bi navedena država mogla da preduzme radi rešenja ove situacije.

2. Ako se, u roku od šest meseci računajući od dana prijema originalnog saopštenja od strane zainteresovane države, ne reši pitanje na zadovoljavajući način za obe države, putem dvostranih pregovora ili putem svakog drugog postupka kojim raspolažu, jedna i druga država ima pravo da ga ponovo podnose Komitetu upućujući jedno saopštenje Komitetu, a drugo - zainteresovanoj državi.

3. Komitet može da bude nadležan za rešavanje pitanja, koje mu je podneto shodno tački 2. ovog člana, samo ako se prethodno uverio da su bila iskorišćena i iscrpna sva raspoloživa pravna sredstva unutrašnjeg prava prema opšte priznatim principima međunarodnog prava. Ovo pravilo ne primenjuje se ako postupci po žalbama prelaze razumne rokove.

4. Za svako pitanje koje mu je podneto na rešavanje Komitet može da zatraži od država članica da mu pruže sva potrebna naknadna objašnjenja.

5. Kad Komitet razmatra neko pitanje shodno ovom članu, zainteresovane države članice imaju pravo da odrede predstavnika koji će bez prava glasa učestvovati u radu Komiteta za sve vreme rasprave.

Član 12

1. a) Pošto Komitet dobije i detaljno razmotri sva obaveštenja koja smatra potrebnim, predsednik imenuje jednu *ad hoc* Komisiju za izmirenje (u daljem tekstu: Komisija) sastavljenu od pet lica uz potpun i jednoglasan pristanak strana u sporu; Komisija stavlja svoje dobre usluge na raspolaganje zainteresovanim državama, kako bi se postiglo prijateljsko rešenje pitanja zasnovano na poštovanju ove konvencije.

b) Ako države članice u sporu u roku od tri meseca ne postignu sporazum o potpunom ili delimičnom sastavu Komisije, članovi Komisije koji nisu dobili pristanak država članica biraju se tajnim glasanjem među članovima Komiteta, dvotrećinskom većinom članova Komiteta.

2. Članovi Komisije zasedaju u ličnom svojstvu. Oni ne moraju biti državljani jedne od država članica u sporu niti države koja nije članica ove konvencije.

3. Komisija bira svog predsednika i donosi svoj unutrašnji pravilnik.

4. Komisija održava svoje redovne sastanke u sedištu Organizacije ujedinjenih nacija ili na bilo kom drugom odgovarajućem mestu koje određuje Komisija.

5. Sekretarijat predviđen u tački 3. člana 10. ove konvencije pruža isto tako svoje usluge Komisiji svaki put kad neki spor između država članica ima za posledicu obrazovanje komisije.

6. Sve troškove članova Komisije snose, isto tako, države članice u sporu na osnovu predračuna generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija.

7. U slučaju potrebe, generalni sekretar je ovlašćen da isplati troškove članovima Komisije pre nego što države članice u sporu naknade troškove shodno tački 6. ovog člana.

8. Obaveštenja koja dobije i detaljno razmotri Komitet stave se na raspolaganje Komisiji, koja može da zatraži od zainteresovanih država da joj dostave svako odgovarajuće naknadno obaveštenje.

Član 13

1. Pošto razmotri pitanje u svim njegovim vidovima, Komisija priprema i podnosi predsedniku Komiteta izveštaj koji sadrži njene zaključke o svim činjeničnim pitanjima u vezi sa sporom između strana sa preporukama koje smatra celishodnim za rešavanje spora na prijateljski način.

2. Predsednik Komiteta dostavlja izveštaj Komisije svakoj državi članici u sporu. Ove države obaveštavaju predsednika Komiteta, u roku od tri meseca, da li prihvataju ili ne preporuke koje su sadržane u izveštaju Komisije.

3. Po isteku roka predviđenog u tački 2. ovog člana, predsednik Komiteta dostavlja izveštaj Komisije i izjave zainteresovanih članica ostalim državama članicama Konvencije.

Član 14

1. Svaka država članica može da izjavi u svakom trenutku da priznaje nadležnost Komiteta da prima i razmatra saopštenja lica ili grupa lica pod njenom jurisdikcijom koja se žale da su žrtve povrede od strane te države članice u pogledu bilo kog prava pomenutog u ovoj konvenciji. Komitet ne prima nijedno saopštenje koje interesuje državu članicu koja nije dala ovakvu izjavu.

2. Svaka država članica koja da izjavu shodno tački 1. ovog člana može da obrazuje ili odredi organ, u okviru svog nacionalnog pravnog poretka, koji je nadležan da prima i razmatra predstavke lica ili grupa lica pod jurisdikcijom ove države, koji se žale da su žrtve povrede bilo kog prava pomenutog u ovoj konvenciji a koji su iscrpili ostala raspoloživa lokalna pravna sredstva.

3. Zainteresovana država članica upućuje izjavu, datu shodno tački 1. ovog člana, kao i ime svakog organa obrazovanog ili određenog shodno tački 2. ovog člana generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija koji jednu njenu kopiju dostavlja ostalim državama članicama. Izjava može da se povuče svakog trenutka putem saopštenja koje se upućuje generalnom sekretaru, ali ovo povlačenje ne odnosi se na saopštenja koja su već podneta Komitetu.

4. Organ ustanovljen ili određen shodno tački 2. ovog člana treba da vodi registar predstavki, a overene kopije registra deponuju se svake godine kod generalnog sekretara na odgovarajući način, s tim što se sadržina ovih kopija ne objavljuje javnosti.

5. Ako ne dobije saglasnost organa koji je ustanovljen ili određen shodno tački 2. ovog člana, podnosilac predstavke ima pravo da se u roku od šest meseci, u ovom cilju obrati Komitetu.

6. a) Komitet, na poverljiv način, sa svakim saopštenjem upoznaje državu članicu koja je navodno povredila bilo koju odredbu Konvencije, ali identitet lica ili grupa zainteresovanih lica ne može se otkriti bez izričitog odobrenja tog lica ili grupe lica. Komitet ne prima anonimna saopštenja.

b) Posle tri meseca, ova država dostavlja pismenim putem Komitetu objašnjenja ili izjave koje razjašnjavaju pitanje i naznačava, u datom slučaju, mere koje bi se mogle preduzeti za rešenje situacije.

7. a) Komitet razmatra saopštenja vodeći računa o svim obaveštenjima koja su mu podneli zainteresovana država članica i podnosilac predstavke. Komitet ne razmatra saopštenje podnosioca predstavke dok ne proveri da li je ovaj iscrpeo sva unutrašnja raspoloživa pravna sredstva. Međutim, ovo pravilo ne primenjuje se ako postupci po žalbama prelaze razumne rokove.

b) Komitet upućuje svoje sugestije i eventualne preporuke zainteresovanoj državi članici i podnosiocu predstavke.

8. Komitet unosi u svoj godišnji izveštaj kratak sadržaj ovih saopštenja, a u datom slučaju, kratak sadržaj objašnjenja i izjava zainteresovanih država članica i svojih sopstvenih sugestija i preporuka.

9. Komitet je nadležan da vrši funkcije predviđene u ovom članu samo ako je najmanje deset država članica Konvencije vezano izjavama koje su date shodno tački 1. ovog člana.

Član 15

1. U očekivanju ostvarenja ciljeva Deklaracije o davanju nezavisnosti kolonijalnim zemljama i narodima, sadržanoj u rezoluciji 1514 (XV) Generalne skupštine Organizacije ujedinjenih nacija od 14. decembra 1960. godine, odredbe ove konvencije ni u čemu ne ograničavaju pravo na predstavku koje ovim narodima daju drugi međunarodni instrumenti ili Organizacija ujedinjenih nacija ili njene specijalizovane ustanove.

2. a) Komitet, ustanovljen shodno tački 1. člana 8. ove konvencije, prema kopiju predstavki koje dolaze od organa Organizacije ujedinjenih nacija, a bave se pitanjima u neposrednoj vezi sa principima i ciljevima ove konvencije, izražava mišljenje i daje preporuke u vezi sa pripremljenim predstavkama prilikom razmatranja predstavki stanovnika teritorija pod starateljstvom ili neautonomnih teritorija ili svake druge teritorije na koju se primenjuje rezolucija 1514 (XV) Generalne skupštine u vezi sa pitanjima pomenutim u ovoj konvenciji a koja su podneta na rešavanje ovim organima.

b) Komitet prima od nadležnih organa Organizacije ujedinjenih nacija kopiju izveštaja o zakonskim, sudskim, administrativnim ili drugim merama u neposrednoj vezi sa principima i ciljevima ove konvencije koje su administrativne sile primenile na teritorije pomenute u stavu a) ove tačke i izražava mišljenja i daje preporuke ovim organima.

3. Komitet u svoje izveštaje Generalnoj skupštini uključuje kratak pregled predstavki i izveštaja koje je primio od organa Organizacije ujedinjenih nacija, kao i svoja mišljenja i preporuke o pitanju ovih predstavki i izveštaja.

4. Komitet upućuje molbu generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija da mu dostavi sve podatke koji se odnose na ciljeve ove konvencije kojima raspolaže u pitanju teritorija pomenutih u stavu a) tačke 2. ovog člana.

Član 16

Odredbe ove konvencije, u vezi sa merama koje treba preduzeti radi rešenja nekog spora ili neke žalbe, primenjuju se bez štete po ostale postupke za rešavanje sporova ili žalbi o pitanju diskriminacije predviđene u osnovnim instrumentima Organizacije ujedinjenih nacija i njenih specijalizovanih ustanova ili u konvencijama koje su usvojile ove organizacije i ne sprečavaju države članice da primene druge postupke za rešenje nekog spora shodno opštim ili posebnim međunarodnim sporazumima koji ih vezuju.

TREĆI DEO

Član 17

1. Ova konvencija otvorena je za potpisivanje svakoj državi članici Organizacije ujedinjenih nacija ili članu bilo koje njene specijalizovane ustanove, svakoj državi članici Statuta Međunarodnog suda pravde, kao i svakoj drugoj državi koju Generalna skupština Organizacije ujedinjenih nacija pozove da postane članica Konvencije.

2. Ova konvencija podleži ratifikaciji, a ratifikacioni instrumenti deponuju se kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija.

Član 18

1. Ovoj konvenciji može pristupiti svaka država pomenuta u tački 1. člana 17. Konvencije.

2. Pristupanje se vrši deponovanjem instrumenta o pristupanju kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija.

Član 19

1. Ova konvencija stupa na snagu tridesetog dana od dana deponovanja kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija dvadeset sedmog ratifikacionog instrumenta ili instrumenta o pristupanju.

2. Za svaku državu koja ratifikuje ovu konvenciju ili joj pristupi posle deponovanja dvadeset sedmog ratifikacionog instrumenta ili instrumenta o pristupanju, ova konvencija stupa na snagu tridesetog dana od dana deponovanja od strane ove države ratifikacionog instrumenta ili instrumenta o pristupanju.

Član 20

1. Generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija primiće tekst sa rezervama koje budu učinjene u trenutku ratifikovanja ili pristupanja i saopštiće ga svim državama koje su članice ove konvencije ili mogu to da postanu. Svaka država koja stavi prigovor na rezervu obavestiće generalnog sekretara, u roku od devedeset dana računajući od dana ovog saopštenja, da ne prihvata ovu rezervu.

2. Nikakva rezerva koja bi bila nesaglasna sa predmetom i ciljem ove konvencije ne može biti odobrena kao ni ona rezerva koja bi imala za rezultat da predlaže rad bilo kojeg organa koji je ustanovila Konvencija. Smatra se da rezerva pripada napred navedenim kategorijama ako najmanje dve trećine država članica Konvencije stave prigovor.

3. Rezerve mogu da se povuku u svakom trenutku putem saopštenja upućenog generalnom sekretaru. Saopštenje stupa na snagu od dana njegovog prijema.

Član 21

Svaka država članica može da otkáže ovu konvenciju putem saopštenja upućenog generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija. Otkaz stupa na snagu po isteku

perioda od jedne godine, računajući od dana kada je generalni sekretar primio ovo saopštenje.

Član 22

Svaki spor između dve ili više država članica u vezi sa tumačenjem ili primenom ove konvencije, koji se ne reši putem pregovora ili po postupku izričito predviđenom ovom konvencijom iznosi se, na zahtev bilo koje od strana u sporu, pred Međunarodni sud pravde da on o njemu rešava, osim ako se strane u sporu ne dogovore o nekom drugom načinu rešavanja.

Član 23

1. Svaka država članica može da uputi u svakom trenutku zahtev za reviziju ove konvencije putem pismenog saopštenja upućenog generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija.
2. Generalna skupština Organizacije ujedinjenih nacija rešava, u datom slučaju, o merama koje treba preduzeti u vezi sa ovim zahtevom.

Član 24

Generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija obaveštava sve države navedene u tački 1. člana 17. ove konvencije o:

- a) potpisima stavljenim na ovu konvenciju i o ratifikacionim instrumentima i instrumentima o pristupanju deponovanim shodno članovima, 17. i 18.;
- b) datumu stupanja na snagu ove konvencije shodno članu 19;
- c) saopštenjima i izjavama primljenim shodno članovima 14, 20. i 23;
- d) otkazima saopštenim shodno članu 21.

Član 25

1. Ova konvencija čiji su engleski, kineski, španski, francuski i ruski tekst podjednako verodostojni, deponuje se u arhivu Organizacije ujedinjenih nacija.
2. Generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija po jednu overenu kopiju ove konvencije dostavlja svim državama koje pripadaju bilo kojoj od kategorija pomenutih u tački 1. člana 17. Konvencije.

U potvrdu čega su niže potpisani, propisno ovlašćeni od svojih odnosnih vlada, potpisali ovu konvenciju koja je bila otvorena za potpisivanje u Njujorku 7. marta 1966. godine.